

Daniel Heldéns Almedalstal 2024

Det talade ordet gäller.

Vänner,

Det är otroligt roligt att få stå här i Almedalen, framför er, för första gången på den här scenen. På vackra Gotland, omgiven av vår älskade Östersjö.

Jag vet att många av er räknar ner dagarna till semestern, en del av er är redan där. Visst är det något speciellt med juni, när skolterminer och intensiva jobbveckor är slut, och vi kan komma ut i en natur som plötsligt står i full blom.

Jag minns somrarna när jag var barn. Vi åkte ned från Luleå till mormor och morfar i söder, möttes av värmen, kusinerna och upptäckarglädjen. Känslan av frihet. Allt var möjligt.

Det är ofta som barn som vi lär oss att älska naturen. När vi får chansen att utforska, leka och använda vår fantasi – för vad en pinne kan vara eller för vad en sten kan betyda. För vad en mörk skog kan dölja för hemligheter, eller vad en glänta kan innebära för möjligheter.

Miljöpartiet kommer alltid att kämpa för att alla barn ska få – just den chansen. Vi kommer fortsätta att kämpa för att bevara allemansrätten, så att det finaste vi har finns till för alla – inte bara några få. För att öka skyddet av våra stränder, så att de finns där för alla – inte bara några få. För att öka skyddet av våra skogar, så att de står kvar även för framtida generationers utforskande, lek och fantasi.

Vår natur har funnits där, självklar, i hela våra liv, men den kan inte tas för given – vi måste vårda den varje dag. Och jag vet att det starkaste skyddet för naturen är människor som älskar den.

Det är som barn vi möter naturen för första gången, men det är vi vuxna som måste stå upp för att den ska finnas kvar även för kommande generationer.

Sedan de där sommardagarna när jag var ett barn har våra liv och levnadssätt förändrats – och mycket till det bättre.

Rättigheter har stärkts och när fler, livskvaliteten har förbättrats och tillgången till sjukvård och utbildning har breddats. Ungdomar kan facetima sina morföräldrar från ett tåg på andra sidan jorden, och vi kan swisha en glasspeng till våra barn från lunchen på jobbet. Vi kan dela kultur, intressen och kärlek med människor som vi aldrig har träffat ansikte mot ansikte.

Mycket har blivit bättre. Men det växande välståndet har inte kommit alla till del. Och det har krävt mycket av våra gemensamma resurser: haven fiskas ut, skogar huggs ner, vatten förorenas och den biologiska mångfalden försvinner.

För att vi ska kunna få fortsatt livskvalitet också framöver måste vi inse att våra resurser inte är oändliga. Och vi måste tänka annorlunda. För det är inte svårare än så här: Utan rena sjöar, inget dricksvatten.

Utan bin, inga skördar.
Utan fisk, inget fiske.

Du kanske har, som så många av oss, ställt dig själv frågan vad klimatpolitiken, vad omställningen, kommer att innebära för dig, för mig, och för oss alla. Lika nödvändig som förändring är, lika skrämmande kan förändring vara. Vi vet vad vi har, men inte vad vi får.

Det finns de som säger att vi måste fortsätta som vi gör, att det bästa vore om vi bara kör på i gamla hjulspår – att en omställning skulle innebära alldeles för stora uppoffringar. Inget kunde vara mer fel. Förändring är nödvändig, men också möjlig.

Vi måste kunna bättre än såhär. Men, vänner. Det är också det fina: vi kan bättre än såhär.

Hållbarhet – framtidstro – jämlikhet – frihet – rättvisa. Det är effekten av en grön omställning. Men då krävs det politiker som vågar säga den sanningen: Vi kan inte bara fortsätta som vi gör. Vi måste göra en förändring. Men det kommer att göra våra liv bättre.

För mig, som grön politiker är det min uppgift att tydligare berätta om det samhälle som jag ser på andra sidan klimatomställningen.

Där näringslivet blomstrar, välfärden och samhällsservicen fungerar.
Där vi har färre bilköer och fler barn kan cykla tryggt till skolan.
Där luften i städerna inte gör oss sjuka.
Där svampställen och blåbärsris kan finnas kvar sida vid sida med skogsbruket.
Där människor inte sliter ut sig på jobbet och där familjer och vänner har tid för varandra.

På andra sidan klimatomställningen – när vi har gjort oss fria från oket av de fossila bränslena kommer svensk ekonomi att stärkas.

Vi ska investera:

I en järnväg som fungerar och kollektivtrafik som fler kan ta del av.
I våra naturområden som ger oss fritid och kunskap,
i våra bostadsområden, våra hav och vattendrag
– och allt det som ger oss mer av det liv vi har idag.

Och vi ska investera i det förnybara, där sol, vind och vatten tillsammans snabbt ger oss den energi som svenska hushåll och svensk industri behöver. Vi har inte tid att vänta på att regeringen låser in miljarder av skattebetalarnas pengar i orealistiska kärnkraftsdrömmar.

Klimatomställningen har redan gett oss en industriboom i norra Sverige, med stärkt export och många nya arbetstillfällen. Nu krävs en politik som ger Sveriges näringsliv de långsiktiga förutsättningarna att fortsätta åt det hållet, att växla upp – och göra vårt land till ett fossilfritt föregångsland. För den som ligger i framkant kommer att vara vinnaren.

Att inte genomföra den här omställningen, och missa allt detta, är en missad chans – och i det långa loppet inte heller ett alternativ. Att ställa om kräver stora investeringar – att låta bli medför enorma kostnader. Statsministern vet detta. Hela regeringen vet det. Ändå väljer de det enkla alternativet: att stoppa huvudet i sanden. Och är det något som gör mig förbannad – så är det att vi

sitter på all kunskap och ändå tvingas se på medan regeringen ÖKAR utsläppen mitt i brinnande klimatkris. För vi vet ju:

Vi har vetenskapen, vi har verktygen – det som saknas är den politiska viljan.

Vänner,

Klimatomställningen är så mycket mer än en energiomställning – det kan inte regeringen komma ifrån, hur många gånger de än säger ordet “kärnkraft”.

I klimatomställningen är naturen en viktig nyckel. Som barn upplevde jag naturen som förtrollande och magisk. Som vuxna vet vi vilken otrolig styrka som finns i den. För i Sveriges fantastiska natur ryms potentialen att hantera klimatutmaningen.

Genom att investera i naturen kan klimat- och naturkriserna lösas i ett gemensamt grepp. Därför måste vi skydda mer skog, fjäll och kustområden för att tillvarata viktiga kolsänkor. Vi måste utveckla grönskan i våra tätorter för att möta värmeböljor och översvämningar. Vi måste stoppa överfisket för friskare hav som kan mildra den globala uppvärmningen.

Naturen ger oss återhämtning, vila, aktivitet och skönhet.
Naturen ger oss verktyg för att möta klimatutmaningen.
Och naturen ger oss alla mat på bordet.

Vi människor är beroende av naturen på så många sätt. Och det är politikens ansvar att stötta lantbrukare så att de kommer ut starkare på andra sidan klimatomställningen, och att se till att skogsägare kan få lönsamhet i att bruka skogen utan att förbruka den.

Vänner,

Klimatomställningen handlar inte bara om att stoppa utsläppen, miljöansvaret handlar inte bara om att stoppa förgiftningen – den handlar om att bygga ett hållbart samhälle. Det samhälle där alla våras liv pågår dagligen.

När vi ställer om samhället ska vi se till att människor får mer tid för varandra, större möjligheter att forma sina egna liv och säkerställa att alla kan lita till att samhället har vår rygg när vi behöver det. För lika lite som vi ska bränna ut planeten ska vi bränna ut varandra.

När vi ställer om måste vi bygga ett samhälle som är bättre för människor. Där alla håller hela arbetslivet. Där vi får mer tid för återhämtning, mer fritid, mer tid med våra barn och för att göra allt det som hör livet till.

Mycket har som sagt förändrats sedan jag var liten. Men en sak har inte förändrats:
Vi har haft 40 timmars arbetsvecka i över 50 år.

Vi lever i ett helt annat samhälle idag, och det är dags att komma ikapp utvecklingen. Hela vårt samhälle tjänar på att människor orkar arbeta fram till pensionen, utan att slås ut på grund av

stress eller för hårda arbetsvillkor. Vi måste börja sänka normalarbetstiden med målet inställt på en fyradagarsvecka.

Vänner,

Vi vet att vårt samhälle är som starkast när vi tar hand om varandra.

Historien om hur den moderna välfärdsstaten växte fram är också en berättelse om frihet. I början av 1900-talet handlade människors kamp om demokrati, fackliga rättigheter, rimliga arbetsvillkor och ekonomisk trygghet. Från den tiden bär vi med oss insikten att verklig frihet förutsätter en fungerande välfärd.

Där sjukvården finns till för alla – samtidigt som de som arbetar inom den finns till för sig själva. Där budgetar, satsningar och investeringar görs för människor. Där barn kan gå trygga till skolan – och föräldrar vara säkra på att lärarna som möter deras barn har orken, kompetensen och uppbackningen att förbereda dem för livet som kommer därefter.

Vårt samhälle ska finnas för oss där vi bor. Oavsett om det är i Norrlands inland eller i en förort i södra Sverige. Men service försvinner från både förort och glesbygd medan de privata alternativen fortsätter etablera sig i Stockholms innerstad. Samtidigt ökar klyftorna i vårt samhälle – trots att vi vet att ett jämlikt samhälle är tryggare för alla invånare.

Jag har sagt det förr, och kommer att säga det igen: Utan rättvisa, ingen omställning – utan omställning, ingen rättvisa.

Vänner,

I vår närhet pågår det ett fullskaligt invasionskrig. Under två år har miljontals människor drabbats av nyckfullheten hos en maktfullkomlig despot – vars enda mål är att slå sönder Ukraina och dess folks rätt till självständighet.

Under två års tid har vi hört berättelser och bevittnat bilder från ett krig i Europa, i vårt Europa. Och under två år har vi enats emot den ryska statsmakten och med varandra: i vårt hopp och i vår tro på medmännisklighet och demokrati.

Samtidigt är besinningslöst mördande vardag i Gaza. Föräldrar förlorar sina barn – och barn förlorar sina föräldrar. Mitt framför omvärldens ögon och till ljudet av en alltför kompakt tystnad från många av världens ledare – däribland Sveriges regering. Sverige måste agera.

En orolig värld kräver politiker som inger hopp, som vågar, och ett samhälle som står starkt. Jag är stolt över Sveriges solidaritet, över att vi under decennier har varit en stark, internationell röst för fred och demokrati. Men det är något vi måste värna även framöver. Sveriges orubbliga ställningstaganden för en utrikespolitik som för världen mot mer jämställdhet, mer jämlikhet och Sveriges röst för fred och frihet måste stå stark – även när det blåser hårt. Stödet till Ukraina måste fortsätta, vår röst för Gazas befolkning måste bli högre – och vi måste fortsätta att stötta fredsorganisationers arbete runt om i världen.

Vi säger nej till kärnvapen – för en trygg värld, och ja till mer demokrati, mer fred och ett stärkt bistånd. Bara så kan vi bygga en säkrare värld.

Vänner,

Det må ibland – just nu ganska ofta – kännas som att vi har tappat riktningen. Klimatkris, krig, gängvåld. Mycket är mörkt i vår värld. Förtröllningen som vi kände inför världen när vi var små har brutits. Men mitt budskap till dig som lyssnar idag är att vi har verktygen och tiden att använda de är NU.

Idag är det 18 dagar sedan valet till EU-parlamentet, och jag måste få säga detta igen: Miljöpartiet blev tredje största parti. TACK!

Medan högerextrema krafter vann mark runtom i Europa var det progressiva krafter som gick framåt i de nordiska länderna. Miljöpartiet gjorde det tredje bästa valresultatet någonsin. Det är viktigt. I EU kan vi göra stor skillnad – och EU kan påverka resten av världen.

När Tidöregeringen nu både ökar utsläppen på hemmaplan och skjuter sönder EU:s klimatarbete behövs duktiga politiker i Europaparlamentet. Politiker som Alice Bah Kuhnke, Pär Holmgren och Isabella Lövin.

Men det är nu upp till oss, här hemma – till mig, Amanda och hela Miljöpartiet – att få fler att se hur viktigt det är att detta arbete görs i varenda kommun och region runt om i Sverige. Och vi behöver en regering som tar ansvar för vår tids stora utmaningar – vi vill ta det ansvaret.

Miljöpartiet är ett reformparti med blicken på horisonten. När vi tror på, ser, och tar tillvara på människors, samhällets, Sveriges förmåga – det är då vi kan lyckas.

Politiken behöver mer hopp. Och det finns hopp.

Det var många människor med en tro på ett bättre samhälle som gjorde det möjligt att bygga ett av världens starkaste välfärdsländer. Ett land där jag fick växa upp, upptäcka världen och få en kärlek till den. En kärlek som fortfarande driver mig idag.

En annan värld ÄR möjlig. Med en stark välfärd och en stark demokrati, med trygga gator och trygga hem. En värld med rena hav, skogar som frodas och öppna landskap.

När vi är många som går samman och tror på förändring kan mycket hända. Vi har gjort det förut, och vi kan göra det igen.

Tack!